

U zoekt een
betrouwbare
leverancier
voor:

- Drukwerk
- Kopieerwerk
- Kantoor machines
en reparatie
- Kantoorartikelen
en meubilair

Wij
zoeken
een tevreden
klant !

Wellicht vinden
wij elkaar.

IVA Repro & KantoorService bv
Glashaven 16 • 3011 XJ Rotterdam

Tel. 010 - 433 14 00 (20 lijnen)

Fax 010 - 411 72 20 (administratie)

Fax 010 - 413 49 37 (kantoor machines/TD)

Fax 010 - 240 92 98 (drukwerk)

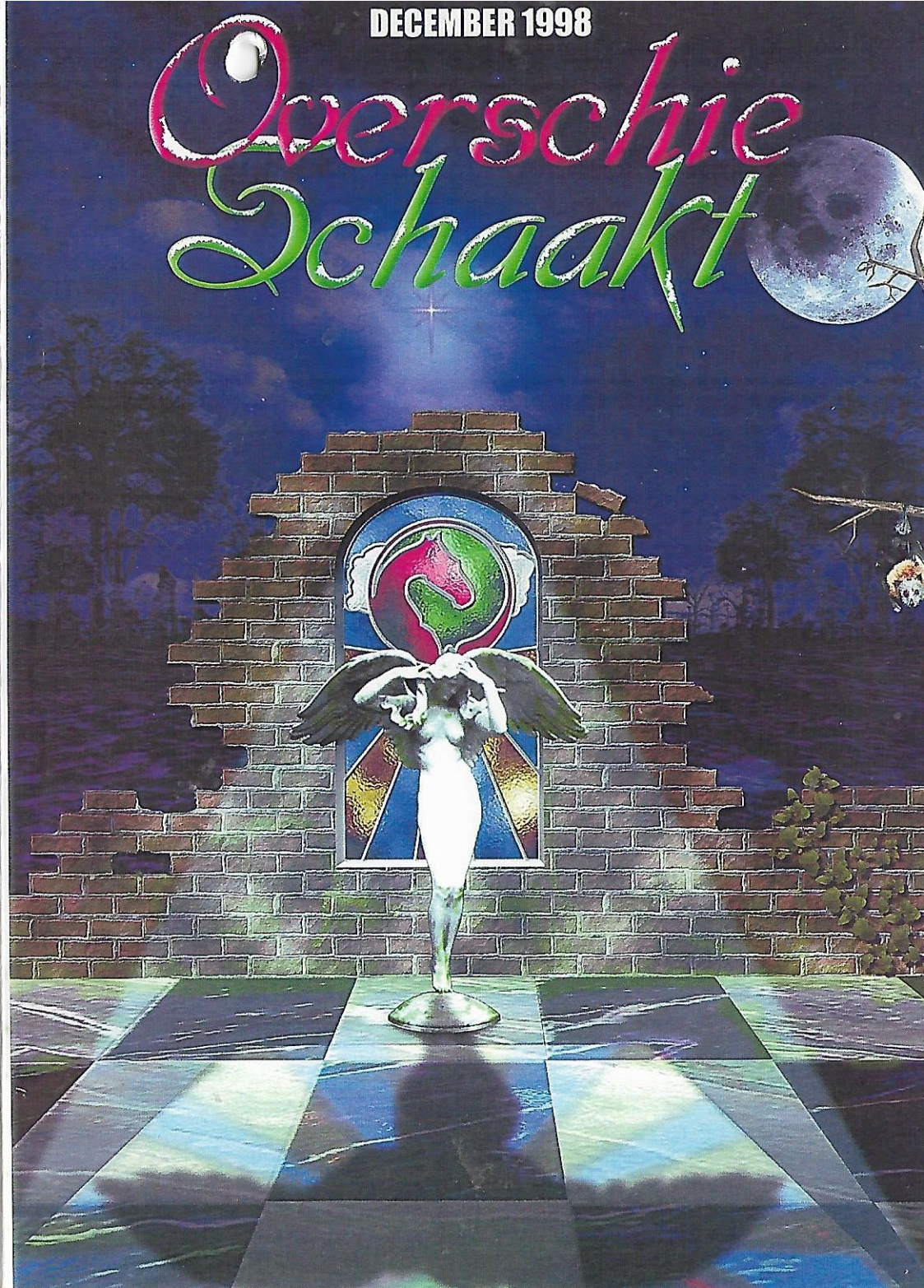
Fax 010 - 213 01 56 (kopieerwerk)

Fax 010 - 433 10 30 (kantoorartikelen)

• kantoor groothandel • technische dienst • kantoorinrichter •
• drukkerij • ontwerpstudio • kopieerbedrijf •

DECEMBER 1998

Overschie
Schaakt

'Redactioneel'

De voorkant, wat moet ik er van zeggen... Hij komt natuurlijk weer uit Pernis, Pernis; daar waar de visieloze Shell gelukkig niet beseft wat voor een talent er zich onder haar rook uitkermende, personeelsarme, raffinaderijen bevindt! André Kemner, een architectonisch genie, draait hier zijn shaggy en ontwierp er in serene rust de bombastische aandoende voorkant. Zo vlak voor het begin van 99 dus weer een clubblad van formaat. De leden beginnen hun verantwoording te kennen en zelfs spontaan elektronisch copij aan te leveren (flop, e-mail wij eten alles....). Nog even het gewenste formaat:

Inleiding : Times new Roman 16 Cursief (1 kolom)

Rest: Times new Roman 14, zetten graag **bolded** (in 2 kolommen)

Schaakdiammen : Tascbase

Anders aangeleverde copij wordt met liefde door een der redactieleden geconverteerd. Highlights: Bijdragen van ondermeer: Willem Hajenius, een man die in het corrupte België zijn leven pleegt te slijten. Stylist Avakian, onlangs nog derde bij het nationaal dictee, (1 é of 2 ee's?) brengt U de kerstgroet en Jeroen verslaat er het zojuist gespeelde world travel school jeugdtoernooi. Het is een geluk dat Rinus de corpulentste niet is, ander was hij waarschijnlijk langs de nietjes naar buiten gekomen. Montana en velen andere zijn natuurlijk weer van de partij en de deadline verzin ik nog wel.

Prettige Kerst & Gelukkig Nieuwjaar

- Johan Quist
- Hans Brobbel
- Ronald Ruytenberg
- Robbert Fokkink
- Maurits de Jong

Verantwoording

Voorkant	André & Peter Kemner	1
Colofon	Maurits de Jong	3
Redactioneel	Maurits de Jong	4
Inhoud	Maurits de Jong	5
Bestuurlijk	Ronald Ruytenberg	6
Varia		
Bord omdraaien	Willem Hajenius	7
Crazy horses	Ronald Ruytenberg	11
Moskou 1925	Rinus Degeling	13
Schaken, status en symboliek	Setrak Avakian	18
Coach is watching	Willem Hajenius	19
Interne		
Dicht dat gat...	Walter Teunisse	21
H4 heeft plezier	Cor Feelders	25
Brabantse schaaknachten	Karel Looijmans	27
Standen interne	Erik Brandenburg	32
Externe		
Overschie verslaat Dordrecht	Robbert Fokkink	36
Overschie I vs Brabo's	Maurits de Jong	44
we kwamen... en verloren	Erik Brandenburg	55
IOKWOK	Ronald Ruytenberg	62
Schaken volgens King	Robbert Fokkink	67
Het Derde	Pim Kleinjan	68
Standen externe	Erik Brandenburg	72
Op pad/tournooien		
World travel school jeugdtoernooi	Jeroen van der Meer	76
Spijkenisse open 1998	Johan Quist	78
Europoint 1998	Rinus Degeling	84
Bar Jordy	Frits van der Berg	88
Ledenlijst	Henk Ochtman	91
Ledenwerving	Hans Brobbel	93

'Van het bestuur'

Zo vlak voor het nieuwe jaar hoort traditiegetrouw het bestuur iets van zich te laten horen, welnu bij deze. Als je echt kort en bondig wilt zijn laat men het hierbij, maar ik denk niet dat de hoofdredacteur dat accepteert. Weer een jaar voorbij waarin toch het nodige gebeurd is; positief zowel als negatief. Jammer waren de degradatie van het 2e en het, vanwege drukke werkzaamheden, terugtreden van Ronald Verbeek als vice-voorzitter. Ook niet zo leuk was het feit dat het niet gelukt is om voldoende teams voor het Achttallentoernooi bij elkaar te krijgen, zodat dit al bijna traditionele toernooi helaas geen doorgang kon vinden. Genoeg getreurd; er zijn ook een hoop positieve zaken te melden! De Overschiese SchaakVierdaagse was, ondanks een wat beknopter programma dan vorig jaar, toch redelijk geslaagd te noemen. Met name het jeugdtoernooi liep weer als een trein en bij het Weekendtoernooi zorgde Johan Quist er voor dat Erik Knoppert niet alle prijzen meenam. Het snelschaaktoernooi, waarin als ik me niet vergis Erik Brandenburg een goede derde werd, zag zelfs een Letse grootmeester (Miezis) onder de deelnemers. De man werd overigens door Cor Feelders genadeloos gehakt, maar dit terzijde. Eind juni zijn we met een twintigtal schakers op bezoek geweest in Brugge, waar na een gelijk spel in de 2 gewone ronden het snelschaken de, helaas voor ons negatieve, beslissing bracht. Spannend en daarbij ook leuk was het zeker.

Volgend jaar komme die gaste bij ons op bezoek en dan krijg je ze nog een berg nulle... De cursus Schaken voor Beginners die in april eindigde heeft in ieder geval 1 (!) lid opgeleverd, hetgeen maar aangeeft hoe moeilijk het is om 'nieuwe' schakers/sters aan te trekken. Met het ledental gaat het zonder meer goed, bij de volwassenen is er een zeer geringe stijging te zien; bij de jeugd een (hopelijk) tijdelijke dip. Maar op zich is het al een goede zaak dat de gestage daling van de laatste jaren tot staan is gebracht, met goede hoop op een verdere stijging van het aantal leden. Nu is het aantal leden sec niet alleenzalmakend; 100 leden die nooit op de club komen is misschien financieel wel leuk maar leidt niet tot gezellige clubavonden. Vandaar dat het bestuur probeert om de opkomst op de clubavond omhoog te krikken in de verwachting dat daarmee een sneeuwbal effect (je) ontstaat. We hebben dat gedaan door begin september een Invitatietoernooi met barbeque te organiseren. Vanwege het weer werden dat, door Hans Doornheim perfect verzorgde, bitterballen en andere cholesterol dragers die tussen het schaken door met smaak verorberd werden. Zoals het er nu naar uitziet heeft deze middag een gunstig effect gehad, want het is merkbaar drukker. In het begin van het nieuwe jaar hopen we te starten met de vervolgcursus Schaken voor Beginners; waarschijnlijk worden het 6 maandagavonden waarin we de cursisten verder wegwijs maken in het schaakspel. Tot slot rest mij slechts alle medebestuurleden, de redactie van dit clubblad, de dames van de kantine en alle 'gewone' leden een prettige kerst en gelukkig 1999 te wensen.

Ronald Ruytenberg

Willem Hajenius

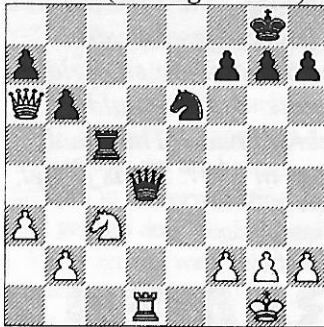
Over zichzelf:

In Brazilië leren schaken. Ik deed een paar maal mee in de finales van het kampioenschap van de staat Sao Paulo en in 1969 plaatste ik me bij de 12 besten van Brazilië, om de finale te spelen, waaraan o.a. Mecking meedeed. Helaas mocht ik toen toch niet meedoen, want ik had geen Braziliaanse nationaliteit! Kwaad dat ik was! Ik heb toen een jaar lang niet meer geschaakt, pijnlijk was ik! Tijdens Spassky-Fischer verkast naar Nederland, waar ik in Bussum (BSG) speelde, ook KNSB met het tweede tental. In 1973 tweede in de 'A' groep van het IBM toernooi, (net achter de reserve-groepen). In 1977 ging bij SWIFT in Brussel de deur voor me open. Desondanks bleef ik nog een vijftal jaren voor BSG in de externe competitie spelen, maar dat werd uiteindelijk te erg (vooral omdat BSG II steevast bij Groningen/Leeuwarden/achterhoek werd ingedeeld. Laatste succesje was een plusremise in een simultaan tegen Karpov, in 1997, met de Fajarowicz. Verder nog kleine geldprijsjes in Liechtenstein en op Sint Maarten. Vorig jaar heb ik nog een toernooi in Brazilië gespeeld, in het noorden (Fortaleza). Dat werd niets, de hele dag in de zon en dan tot diep in de nacht aan het strand, waar al die mooie meisjes tot twee uur s'nachts staan te dansen... O ja, ik heb ook nog twee boeken geschreven: 'Kasparov op weg naar de top (1983; 165 partijen) en 'Veldjes Tellen', samen met Herman van Riemsdijk, over bepaalde pionnen-eindspelen. Dat is later uitgebreid naar "The Final Countdown" en verschenen bij Cadogan in 1997. Zoals je ziet, werk ik actief aan m'n pensioen...

'BORD OMDRAAIEN ?'

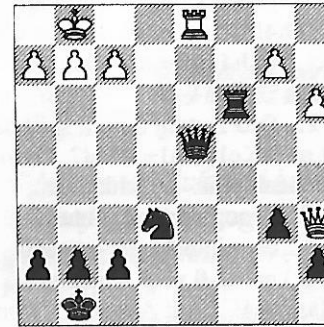
Beste schaakvriend, door een speling van het lot zijn we hier gestrand in het Verre Oosten. Kom, we zullen eens gaan rondkijken. Ja, al die barretjes met die lichtreclames, daar moet je niet naar binnen gaan. Laat ons liever wat genieten van de zwoele tropenavond en nog verder lopen...

Hier, ja hier, zullen we eens binnengaan. Het ziet er tenminste minder gevaarlijk uit voor de gemiddelde toerist. Een gewone bar, op de hoek van de straat, zoals we dat ook bij ons kennen. "Yes, una cerveza" graag. Zelfs in deze contreien waren de *conquistadores* eens binnengevallen, en dat maakt het de schaakspeler alleen maar gemakkelijker. Na een ferme slok om de tropenhitte even af te weren, zien we een mannetje aan een tafel zitten, gebogen over een schaakbord(je). Hij lijkt geen oog te hebben voor de (duistere) omgeving, maar is toch zeer geïnteresseerd als we nieuwsgierig de positie op het bord gadeslaan. Met een "Wat denkt *El Señor Turista* ervan?" opent het gerimpeld manneke het gesprek.

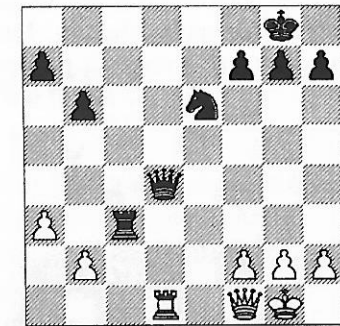
Zwart: (*El Amigo* aan zet)

"Wel, het is duidelijk, zwart is aan zet." is onze eerste reactie. *Si Señor!* beaamt onze nieuw gevonden vriend. Zijn alle schakers geen vrienden onderling, enkele toppers uitgesloten? *Una*

familia feliz? "Ja, wit staat gewonnen" is ons oordeel. Onze rimpelvriend vertoont opeens nog veel meer rimpels: hij lacht! "Wedden? *Five dollars?*" "Tuurlijk" denken we nu. Z'n dame moet weg en dan is het pionnetje rapen met 2.Dxa7, pionwinst bij goede stelling. We zetten ons neer tegenover onze vriend (straks noemen we hem "*El Bandido*"..., maar wacht nog even beste lezer...) Zwart speelt 1...Txc3. Onze rooskleurige hemel, opgebouwd uit Singha biertjes en nog enkele sterkere godendranken, stort ineen. We begrijpen - niet meteen, maar na een tijdje - dat we ronduit belazerd zijn. "Wel, dat is dan het leven", denken we. We betalen en maken aanstalten om te vertrekken. "No, No, por favor, Señor Turista!" horen we onze "vriend" opeens. "Espere un poco", wacht nog even, ik zal het goed met U maken. "Bord omdraaien na 1...Txc3? Ik zal met wit spelen, U hebt nu een stuk meer, en als U wint, krijgt U de *five dollars* terug. *Five dollars bet?*" Wel ja, waarom niet? Kom, hier met dat bord en omdraaien!

Wit (*El Amigo*) aan zet

Vol spanning wachten we af wat er komen gaat. Een heel stuk meer, da's toch eenvoudig? "*El Bandido*" - ja, hij is inmiddels onze vriend niet meer! grijnst, aarzelt nog even "pro-forma", en produceert: 2.Df1! Het duurt even tot de omvang van deze ramp ons beneveld brein wakker schudt. We zien opeens, dat we de toren op c3 verliezen. Ja vrienden, de knip gaat open, spuwt er nogmaals \$ 5 uit met walgelijke tegenzin, en we staan op. Ze hadden ons nog wel zo gewaarschuwd voor de verleidingen van de nacht, maar dit stond er niet in het boekje van de reisorganisatie. "*El Bandido*" verspert ons de weg. "Zeg, het is maar een spel, niet kwaad worden! Kom, U mag dan wel met wit. Bord omdraaien! "*Inversion del tablero! Let's double, what is ten dollars for a rich man like you?*" We bezwijken voor de verleidende gedachte, dat we ons verlies in een klap ongedaan kunnen maken, en gaan weer zitten.

Zwart (*El Bandido*) aan zet

OK, OK, zet maar, nu is het toch zeker gewonnen voor wit? Een verontschuldigend lachje verschijnt op de mondhoeken van *El Bandido*. Eigenlijk kan hij best goed toneel spelen, alleen jammer dat wij zijn toneellessen steeds moeten betalen... Hij doet meteen 2...Tc8. Nadat er ook nog 3.Txd4, Pxd4 op het bord komt zien we dat er 4...Tc1 dreigt. Even nadenken. "*El Bandido*" komt met een ronduit obsceen voorstel: "Geef me nu *ten dollars*, dan krijg je zwart en spelen we verder om *20 dollars!*" We zijn het langzamerhand spuugzat en pleuren 4.Kh1 neer. Helaas, we krijgen alsnog 4...Pe2 tegen. Nogmaals trekken we onze geldbuidel, onderdrukken de neiging om dat fragiele ventje bij de keel te grijpen, en lopen dan maar naar buiten. Liefst waren we de grond in verdwenen, maar de nacht is gelukkig nog jong. Toch blijft het knagen...

Bord omdraaien 2

Een fascistische generaal zit achter de zwarte stukken tijdens een schaaksimultaan in Rusland,

gegeven door niemand minder dan de grote Alexander Aljechin. Het bord vertoont de volgende positie:

Aljechin

De generaal legt zijn koning om, als Aljechin weer voorbij komt. 1-0 voor Aljechin! Er dreigt immers 2.Dh8 mat, en 1...g6 helpt niet echt: 2.Dh7+, Kf8; 3.Dh8+ en mat op de volgende zet. Maar Aljechin is teveel speler om het hierbij te laten. Hij biedt aan om met zwart te spelen! De generaal kan zijn oren en ogen niet geloven en draait gezwind het bord om.

Aljechin (aan zet)

Nu volgt een kleine verrassing: 1...Th4! De generaal, nu met wit, doet 2.Pxh4 (er is immers niets anders: 2.Txh4, De1+ en mat) en na 2...Dc3 ziet hij tot z'n spijt dat het na 3.Kc1, Da1+ 4.Kd2, Dxh1 helemaal uit is. Hij slikt even, verkleurt nog een paar tinten donkerder pimpelpaars en geeft (wéér) op: 2-0 voor Aljechin! "Maar néé!" brult Aljechin. "Kom, laat mij dan met wit spelen!" De generaal schenkt voor beiden nog twee wodka's in, toastend op zoveel sportiviteit.

Aljechin (aan zet)

Maar na 3.Dh8+! Kxh8; 4.Pg6+, Kg8; 5.Th8 mat was het écht uit! 3-0 dus voor Aljechin!

Voetnoot: Deze partij bestaat (jammer genoeg!) niet écht. De stelling en het verloop is van Edward Winter British Chessmagazine.

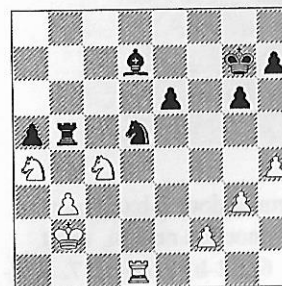
Willem Hajenius

'Crazy horses'

Elders in dit clubblad kunt u lezen hoe Mauritz de Jong in zijn heldhaftige strijd tegen de Brabanders middels een bijkans geniale paardmanoeuvre NET niet wist te winnen. Zoals gezegd; hij verdiende beter. Nu doen dit soort thematische gebeurtenissen mij bijna omweerstitbaar op zoek gaan in de klassieken naar vergelijkbare voorbeelden. Natuurlijk niet in het minst om aan te tonen dat de stelling die Maup remise liet lopen door wit op eenvoudige wijze gewonnen werd in Klunzholm - Barachowski, Riga 1941 o.i.d. Een dergelijk sadisme is me dit keer niet gegund; zou Maup dan toch iets geniaals hebben?

Ik heb wel 2 andere, leuke, stellingen opgediept:

De eerste is uit het befaamde toernooi van New York, 1924 en heeft Capablanca in de hoofdrol:

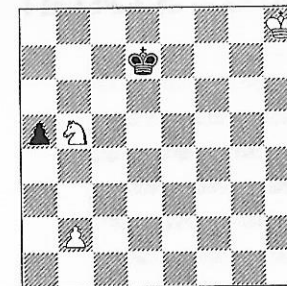
Middels vijf (!) opeenvolgende zetten met 1 en hetzelfde paard haalt wit pion a5 op:

1. Pa4-c3 Tb5-c5 (Pxc3, Txd7+)
2. Pc3-c4 Tc5-b5 3. Pe4-d6 Tb5-c5 4. Pd6-b7 T c5-c7 5. Pb7xa5 en wit won.

Een partij waar overigens een heel clubblad aan besteed zou

kunnen worden, maar dat valt buiten het kader van dit artikel. Hmm, dat is niet echt veel.

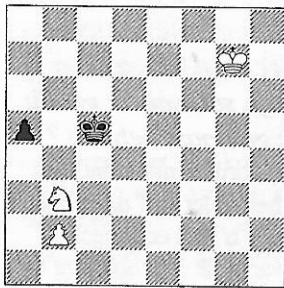
Maar wacht, ik heb ook nog een paar boeken met eindspelstudie's, waarin toch wel een componist zich op uiteraard subtiele wijze met een dergelijk eindspel bemoeid zal hebben ?? Het dichtst bij komt de volgende:

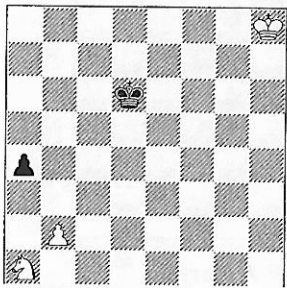
P A Larsen
"Skakbladet," 1933
Wit wint (!?)

Misschien moeten we dat P A hier wel letterlijk nemen en is deze studie gemaakt door de papa van Bent Larsen, Skakbladet klinkt behoorlijk Deens en met het jaartal is ook niks mis. Wit moet dus winnen en doet dat, volgens P A, als die volgt:

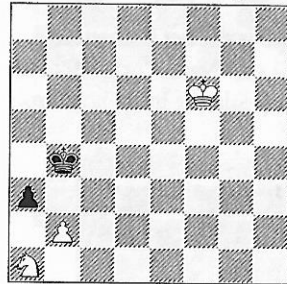
1. **Pb5-d4** (1. Kh8-g7 ? Kd7-c6
2. Pb5-d4+ Kc6-c5 3. Pd4-b3+

- 3... Kc5-c4 ! (3...Kb4 ?
4.Pa1,Kc4 5.Kf6,Kd3 is de hoofdvariant) 4. Pb3xa5+ (4.Pa1,Kd3 en zwart is op tijd)Kc4-b4 met remise) 1. ... Kd7-d6 2. Pd4-b3 a5-a4 3. Pb3-a1 !

3. ... **Kd6-d5 ? 4. Kh8-g7 Kd5-d4 5. Kg7-f6 Kd4-d3 6. Kf6-e5 Kd3-d2 7. Ke5-d4 Kd2-c1 8. Kd4-c3** en wit wint. Een leuke studie, het witte paard gaat op het slechtst denkbare veld staan en dwingt daarmee de zwarte koning tot een flinke omweg die door de witte koning gebruikt wordt om op tijd op c3 te komen. Maar... Het eindspel van Maup gedachtig gaat het er voor zwart (die immers remise moet maken !) niet om het paard te winnen maar ervoor te zorgen dat de witte pion van het bord gaat. Vanuit het vorige diagram kan dat op de volgende manier : 3. ... **Kd6-c5 4. Kh8-g7 Kc5-b4 5.Kg7-f6 a4-a3!**

En wit moet door 6.bxa3 met remise genoeg nemen, want anders : 6. **b2-b3 Kb4-c3 7. Kf6-e5 Kc3-b2 8. b3-b4 Kb2xa1 9. b4-b5 Ka1-b1 10. b5-b6 a3-a2 11. b6-b7 a2-a1D+**

Ronald Ruytenberg

'Moskou 1925'

In mijn voorlaatste aflevering, onder de titel Kecskemét 1927, beloofde ik u, in mijn serie Partijen van grootmeesters-uit-de-wereldtop die toch geen kans zagen plaats te nemen op de WK-Troon, aandacht te besteden aan Bogoljubov maar in het voorgaande nummer moest ik eerst nog wat meer eer betonen aan Nimzowitsch en daarom kreeg diens partij tegen Johner voorrang. Een prachtige partij die zelfs onze hoofdredacteur tot lofuitingen bracht en dat, dat weet toch iedereen, doet hij maar zeer zelden bij andermans partijen. In deze aflevering krijgt u dus een klinkende overwinning van de Rus Evfim D. Bogoljubov (1890-1952) voorgeschoteld. Bogoljubov had gewoon de pech de (bijna) top van de schaakladder te bereiken in een periode die ook een Aljechin had opgeleverd. En dan mag je verschrikkelijk goed zijn maar je komt niet op de troon. Bogoljubov was bovenal een echte heer en vooral mentaal niet bij machte het tegen Aljechin op te nemen. Tarrasch, die met complimenten aan het adres van een collega net zo ruimhartig is als ene Mauritz de Jong, vereerde Bogoljubov met de titel: Meester-aanvaller. Maar naast houwdegen was Bogoljubov was ook een groot theoriekenner en -ontwikkelaar, die veel heeft bijgedragen aan de theorie van de d4-opening en o.a. het Bogo-Indisch is naar hem vernoemd. Bogoljubov won het toernooi van Moskou 1925 met 15½ uit 20 (13+, 2-, 5=) voor de ex-wereldkampioenen Em. Lasker (14) en J.R. Capablanca (13½). En verder vóór spelers als Marshall (12½), Torre en Tartakower (12), Réti, Grünfeld en Rubinstein, om er maar een paar te noemen. Voor de commentaren bij onderstaande partij, waarin Bogoljubov het opneemt tegen de op een gedeelde 5e plaats geëindigde Torre, maken wij gebruik van het toernooiboek dat geschreven is door ...Bogoljubov.

Wit:	Ewfim Bogoljubov	3.	c2-c4	Lc8-b7
Zwart:	Carlos Torre	4.	Pb1-c3	g7-g6
Plaats:	Moskou 1925	5.	g2-g3	...

Opening:	Dame-Indisch
1.	d2-d4 Pg8-f6
2.	Pg1-f3 b7-b6

In aanmerking kwam ook De2 om e4 door te kunnen zetten.

5. ... Lf8-g7
6. Lf1-g2 Pf6-e4
7. Dd1-d3! ...

Zwart is nu gedwongen tot ruil op c3 omdat wit na 7. ..., f5 met h2-h4-h5 kan voortzetten.

7. ... Pe4xc3
8. b2xc3 d7-d6
9. h2-h4! ...

Door de voorgaande paardenruil is de zwarte koningsvleugel iets verzwakt. Daarom poogt wit daar spanningen op te roepen.

9. ... Pb8-d7

Zwart kon zich geen 9. ..., h5 permitteren omdat hij de controle over g5 verliest.

10. h4-h5 e7-e5!

Volgens de vuistregel dat de beste remedie tegen een vleugelaanval een actie in het centrum is.

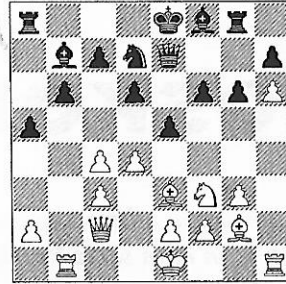
11. Lc1-g5! f7-f6

Op 11. ..., e4 had wit eenvoudig 12. Lxd8, exd3; 13. Lg5, dxe2; 14. Kxe2 kunnen spelen maar ook kan wit met 12. De3 zonder risico de dames op het bord kunnen houden. Nu heeft het in ieder geval een verzwakking van de koningsvleugel opgeleverd.

12. Lg5-d2 Dd8-e7
13. h5-h6 Lg7-f8
14. Dd3-c2 Th8-g8

Dreigt 15. ..., g6 en 16. ..., Tg6 maar dat gaat zo maar. Zwart had er beter aan gedaan hier of op één van de volgende zetten lang te rocheren; een stormloop op de damevleugel zit er niet direct in.

15. Ld2-e3 a7-a5
16. Ta1-b1! ...

Wit biedt een kwaliteit aan, n.l.:

16. ..., exd4; 17. cxd4, Le4; 18. Db2, Lxb1; 19. Dxb1 maar het is duidelijk dat de sterke loper op g2 ruimschoots opweegt tegen de kwaliteit. Probeert zwart met 16. ..., g5 het plan uit te voeren dat werd ingezet met z'n 14e zet, dan volgt: 17. Th2, Tg6?; 18. Pxe5! en wint.

16. ... Ta8-d8
17. Dc2-b3 Lb7-e4
18. Tb1-d1 g6-g5?

Dit faalt omdat wit nu de beslissende doorbraak in gang kan zetten. Het beste was nog het ongelijk te erkennen en Th8 te spelen. Ook 18. ..., Df7 is geen goed alternatief omdat die zet wordt beantwoord met 19. Pxe5.

19. c4-c5! d6-d5

Op 19. ..., Tg6 volgt weer 20. Pxe5!! een leerzame combinatie!

20. c5xb6 c7xb6
21. d4xe5 f6xe5
22. Th1-h5 Tg8-g6
23. Ke1-f1 Pd7-f6?

Zwart besluit vertwijfeld een kwaliteit te offeren maar 23. ..., Lxh6! was beter, al was de stelling na 24. Db5! (dreigt bij gelegenheid Txb6 en Lh3 te spelen), 24. ..., Kf8;

25. Ph4! moeilijk voor zwart gebleven.

24. Le3xg5 Tg6xg5
25. Th5xg5 Le4xf3
26. Lg2xf3 Lf8xh6
27. Lf3-h5+ Ke8-f8

Wit heeft nu een ruim voordeel verworven. Toch wordt de strijd nog spannend.

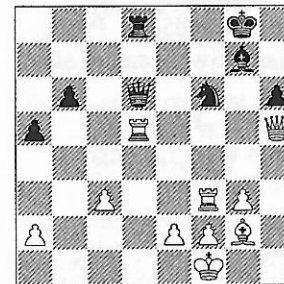
28. Tg5-f5 De7-e6
29. Lh5-g4 Kf8-e7
30. Lg4-h3 De6-d6

Wit dreigde Th5 te spelen maar nu handhaaft de toren zich in de zwarte stelling.

31. Db3-a4! Pf6-e4
32. Td1-d3 Lh6-g7
33. Lh3-g2 Pe4-f6
34. Da4-h4 Dd6-e6
35. Tf5-g5 Kc7-f7
36. Td3-f3 h7-h6

Het is wit gelukt al zijn stukken tegen de zwarte monarch in stelling te brengen. Wit benut de penning van het zwarte paard om "even" twee pionnen op te halen.

37. Dh4-h5+ Kf7-f8
38. Tg5xe5 De6-d6
39. Te5xd5 Kf8-g8!!

Zwart zet nog een fantastisch val op. Immers na 40. Txd6? Txd6 houdt zwart een paard (weliswaar voor 2

pionnen) over aan de combinatie doordat hij nog een matdreiging op d1 achter de hand heeft. (Zou Bogoljubov hier geschrokken zijn? Ik denk het wel, commentaar wijst in die richting; MD). Met zijn volgende zet schakelt wit alle gevaar uit; de rest is techniek.

40. Tf3-d3! Pf6xd5
41. Lg2xd5+ Kg8-h8
42. Ld5-e4 Dd6-f6
43. Dh5-g6! Kh8-g8

Of 43. ..., Dxg6; 44. Txd8+ enz.

44. Dg6-h7+ 1-0

"Een zeldzaam spannende winstpartij" aldus Bogoljubov in het toernooiboek dat van zijn hand verscheen. Wie zou hem ongelijk willen geven. Maar ik zou deze grote meester met nog een tweede partijje willen eren. Ik put daarvoor uit het *Prima Schaakboek 5 van Hans Bouwmeester. Wat waren dat toch fantastisch fraaie boek-werkjes en dat voor slechts f 1,25. Thans onvoorstelbaar. Maar in Nederland zijn we op het terrein van schaakboeken m.i. altijd al zeer verwend geworden; MD. Onder de titel "Optimisme en variantenkennis" becommentarieert Hans Bouwmeester een partij tussen de Rus Bogoljubov (1890-1952) en de Weense Spielmann (1883-1942); de laatste ook geen kleine jongen op schaakgebied en ook voor kleintje vervaard. Hij zal de rol van optimist op zich nemen en Bogoljubov die van theoretikener al was hij heel beslist niet de mening toegedaan dat een schaakpartij in de openingsfase wordt beslist. Over*

'openingspredikers' schreef hij ooit dat die lieden varianten spelen maar geen schaak. Ten tijde van onderstaande partij was de scherpe Chatard-Aljechinvariant van het Frans net in zwang. Aljechin had er goede resultaten mee gehaald en dus was het behoorlijk riskant van Spielmann om zich op die variant in te laten maar het getuigt ook van lef, en dat had hij.

Wit: Evfim D. Bogoljubov
Zwart: Rudolf Spielmann
Plaats: Stockholm 1919
Opening: Fransverdediging,
De Chatard-Aljechinvariant.

1. e2-e4 e7-e6
2. d2-d4 d7-d5
3. Pb1-c3 Pg8-f6

(U bent het misschien vergeten maar zo ging vroeger de hoofdvariant. Tegenwoordig is 3. Lb4 veel populairder maar let op: 3. Pf6 komt weer terug! MD)

4. Lc1-g5 Lf8-e7
5. e4-e5 Pf6-d7

(Die oude hoofdvariant gaat verder met 6. Lxe7, Dxe7 en dan moest wit kiezen uit f4, Dd2, Ld3 en Pb5. Maar dat voert ons te ver; MD)

6. h2-h4 Le7xg5?

De zet h4 werd (waarschijnlijk) voor het eerst toegepast in een partij Albin Csank (1897); later maakte de Parijzenaar E. Chatard hem tot zijn lijfopening. Bekend werd de speelwijze echter pas in 1914, toen Aljechin hem aanwendde tegen Fahrni. Het is een pionoffer dat, zoals Bogoljubov ons leert, moeilijk kan worden aanvaard. Beter is het

die beker aan zwart voorbij te laten gaan en voort te zetten met 6. ..., f6 of 6. ..., c5. Wit krijgt nu een zeer krachtige aanval.

7. h4xg5 Dd8xg5
8. Pg1-h3 Dg5-e7

Minder goed is 8. ..., Dh6. Daarop kan volgen: 9. g3, c6; 10. Ld3, g6; 11. f4, b6; 12. De2, a5; 13. 0-0-0, Dg7; 14. g4, enz.

9. Ph3-f4 ...

Op 9. Dg4 volgt 9. ..., f5! en wit kan slechts zijn pion terugwinnen: 10. Dh5+ Df7; 11. Dxf7+ Kxf7; 12. Pg5+ enz.

- 9... a7-a6

Dit moet eerst omdat 9. ..., c5 faalt op 10. Pb5!

10. Dd1-g4 g7-g6

Deze verzwakking is nauwelijks te vermijden, maar nu moet zwart rekening gaan houden met offers op d5 of g6. Wits paard staat op f4 uitstekend!

11. 0-0-0 c7-c5

Belangrijk voor de theorie van deze opening. Beter is waarschijnlijk 11. ..., Pc6, gevolgd door 12. ..., Pb6 of 12. ..., Pf8

12. Dg4-g3! ...

Dreigt 13. Pfxd5, exd5; 14. Pxd5, Dd8; 15. e6 en de witte aanval slaat door.

12. ... Pd7-b6

Op 12. ..., cxd4 volgt 13. Pcxd5! exd5; 14. Pxd5 en nu:

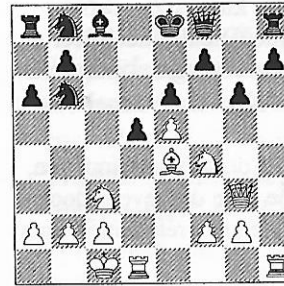
a. 14. ..., Dd8; 15. e6! en wint
b. 14. ..., Dxe5; 15. Pc7+, Kd8; 16. Dxe5, Pxe5; 17. Pxa8 en wit wint omdat zijn paard niet gevangen kan worden. Wanneer zwart op de 13e zet Dc5 speelt dan wint wit door:

14. b4! Dc6; 15. Txd4, exd5; 16. Pxd5 met drievoudige dreiging; n.l. 17. e6, 17. Dg5 en 17. Tc4, waartegen zwart niets kan uitrichten.

13. d4xc5 De7xc5
14. Lf1-d3 Dc5-f8

Wit dreigde 15. Lxg6 maar door de toren te dekken is dat offer verhinderd.

15. Ld3-e4!! ...

Wit dreigt 16. Lxd5 waarna hij in de aanval wint. Er rest zwart niets anders dan de loper te nemen maar dan komt er een wit paard op e4 en dat was nou net de bedoeling. Op 15. ..., Dc5 kan wit kiezen tussen 16. Lxg6 en 16. Pf4xd5.

15. ... d5xe4
16. Pc3xe4 Pb8-d7
17. Dg3-c3! Df8-e7
18. Pe4-f6+ Pd7xf6

Op 18. ..., Kf8 volgt 19. Pxd7+ Kg7; 20. Ph5+ gxh5; 21. Dg3+ Kh6; Txx5+ en de rest laat zich raden.

19. e5xf6 De7-f8
20. Dc3-c7 Pb6-d7
21. Pf4-d5! ...

Dreigt met 22. Pb6 de partij direct te beslissen. Ook dit tweede (schijn)offer moet worden aanvaard.

21. ... e6xd5

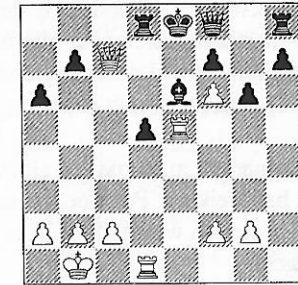
Op 21. ..., Dc5 volgt 22. Dxc5, Pxc5; 23. Pc7+ Kf8; 24. Td8 mat.

22. Th1-e1+ Pd7-e5
23. Te1xe5+ Lc8-e6

Zwart dreigt zich nu te redden met 24. ..., Dh6+ en 25. ..., 0-0!

24. Kc1-b1! Ta8-d8

Het alternatief is 24. ..., Db4 maar die wordt weer retour gezonden met 25. a3.

25. Td1xd5! ... Er dreigt onmiddellijk mat. Let op de penning van de loper op e6! Op 25. ..., Ta8 volgt 26. Dd7 mat en 25. ..., Td6; 26. Dc8+ Td8; 27. Dxd8 rekt het lijden alleen maar. Zwart moet op d5 slaan. (Ik voel me net een tovenaarsleerling die naar de grote meester kijkt. Fantastisch! Hoe bedenkt iemand zo iets; MD)

25. ... Td8xd5
26. Te5xd5 Le6xd5
27. Dc7-c8 mat.

Ik meen dat wij met deze twee partijen, en de partijen die Ronald Ruytenberg opdreepte n.a.v. zijn vakantie in Triberg, een waardig salut d'honneur aan het fenomeen Bogoljubov hebben gebracht.

M. Degeling

'Schaken, status en symboliek'

Tegen de achtergrond van het naderend kerstfeest zal sribent dezès als tegemoetkoming nu eens een begrijpelijk en kristalhelder stukje afleveren. Over het algemeen wordt schaken als een elitaire denksport beschouwd. Recent wetenschappelijk onderzoek bevestigt dat de gemiddelde schaker een fractie intelligenter is dan de doorsnee Homo Sapiens. Een aantal schakers (ook van onze vereniging) had reeds een arrogant voorschot genomen op dit wel erg mager resultaat van het onderzoek.

Deze pedante kwasten, meenden op de clubs hun imago te kunnen oppoetsen middels het nasaal orakelen over allerlei verkalkte varianten, zoals ondermeer de Slettische variant, terwijl desbetreffende zich hautain laten voorstaan, indien van toepassing, op hun (al of niet gekochte) titel, welke dan ook overal vermeld dient te worden.

Deze magolomanen, in stupiditeit slechts overtroffen door de staatsmarionetten, krijgen een handreiking. Per slot van rekening dendert de trein des levens door, nietwaar? Bovendien wordt, door alles in groter verband te zien, relativeren voor de hand liggend.

U zult inmiddels begrepen hebben, dat dit tenenkrommend intermezzootje als opstapje is bedoeld naar waar het werkelijk om gaat. Namelijk iets wat het leven, ook voor schakers, misschien wezenlijk de moeite waard kan maken. Juist in deze complexe en competitieve maatschappij lijkt dit een berg te ver te zijn.

Want al gauw verzanden pogingen in die richting in kitscherige, georkestreerde gemeenplaatsen die, mede door commerciële belangenverstrengeling, als ersatz dienen voor wat de mens ooit ervaren moet hebben; **vertedering!**

Vertedering, zonder te willen hyperbolen, over alles, hetgeen het leven tot in de kleinste details biedt. In hoeverre is men en de schaker in het bijzonder ontvankelijk hiervoor? Of is dit voor de meeste aanhangers van de informatiemaatschappij een gepasseerd station? Let wel men kan slechts éénmaal het kind met het badwater weggooien! Ook kunt u zich niet, zoals de dieren, zich beroepen op de aanwezigheid van te weinig hersens, waardoor men geen flauw benul zou hebben, waarom men eigenlijk bestaat. Is de drempel **vertedering** te hoog en houdt men gemakshalve vast aan **fêtering en vertedering?** Wacht niet te lang met besluiten, want de trein kan elk moment stoppen bij het perron van het definitieve uitstappen, vaak onaangekondigd!

Prettige kerstdagen en een gelukkig 1999.

Setrak Avakian.

'COACH IS WATCHING!'

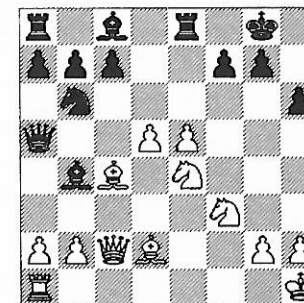
Fritz4, op een snelle computer, was mijn tegenstander. Een vluiggertje, waar "hij" beregoed in is (2500+). Tussendoor strooit "hij" denigrerende opmerkingen, en af en toe komt een foto van Norman Schwartzkopf (U weet wel, van "Desert Storm") in beeld met als titel "Coach is watching", als "hij" denkt dat je een blunder gedaan hebt. Je kan dan een hint vragen, je zet terugnemen, of "I don't believe it" indrukken. Over het algemeen is dit zeer nuttig, en het is op deze manier inderdaad een goede trainer. Maar een woord van soberheid is hier wel op zijn plaats. Daarom dit artikeltje. Niet klakkeloos zomaar alles geloven wat deze, en andere schaakprogramma's "zeggen". Je niet laten overdonderen door scherpe variantjes in het venstertje van de monitor. Kijk zelf maar:

17.Pe4, Da5; 18.Lc4, Pb6;
19.Ld2!, Lb4; Geforceerd.

Wit: Willem Hajenius

Zwart: Fritz 4.00:

1.d4, d5; 2.c4, Pf6; 3.cxd5, Dxd5;
4.Pc3, Dd6; 5.e4, e5; 6.d5, Le7;
7.f4!?, exf4; 8.Pf3, Pbd7; 9.Le2,
O-O; 10. O-O Een bewust
kwaliteitsoffer. 10...Db6+;
11.Kh1, Pg4; 12.Lxf4, Pf2+;
13.Txf2, Dxf2; 14.e5 Met idee Pe4
en eventueel d6. Fritz gaf hier al
voordeel voor zwart aan. 14...
Db6; 15.Dc2, Te8; 16.Ld3, h6;

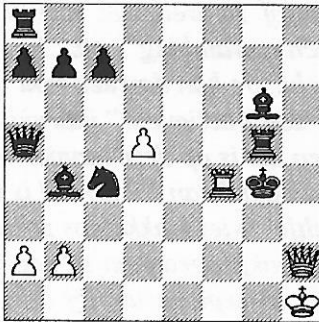
Wit aan zet:

20.Lxh6!, Pxc4; 21.Pfg5!

Dreigt Pf6+ en Dh7. 21...Txe5;

Denkt het "rustig" op te lossen. Van af nu werd elke zet van me steevast afgekeurd door de "coach"! 22.Pf6+, Kf8; 23.Lxg7+!

"I have several handicap levels, you know?" durfde "hij" nog te zeggen, zo van "wat ben jij wel voor een kruk, die zomaar alles weggeeft?" 23...Kxg7; 24.Dh7+!, Kxf6; 25.Dxf7+!, Kxg5; De waardering van de stelling was inmiddels opgelopen tot -10, tenslotte sta ik intussen 3 stukken en een toren achter! 26.Tf1, Lf5; 27.Dg7+, Lg6; 28.h4+ En hier ging bij "hem" het licht aan, en verscheen het sarcastische bericht "the world will soon hear about Mr. Hajenius" op het scherm... Bij deze, dus! 28...Kh5; 29.g4+, Kxh4; 30.Df6+, Tg5; 31.Df2+, Kh3; 32.Dh2+, Kxg4; 33.Tf4# mat 1-0.

Slotstelling

Willem Hajenius

'Dicht dat Gat...'

Walter Teunisse doet de laatste tijd verwoedde pogingen om door te dringen tot de absolute S.G.O. top, hij grijpt elke kans aan om uit te komen tegen een A-groeper. Zo moet ook Albert (welliswaar een B-groeper dit jaar, maar toch...) er regelmatig aan geloven. Wanneer Albert het clublokaal een half uur te laat entert zit de Waltman reeds op hem te wachten. Walter bestelt eerst een kopie koffie, met dubbel melk en 6 suiker, steekt dan een sjekkie op, en gaat vervolgens met een gecarameliseerde dikke darm (Kijk uit dat dat ding niet breekt!) de strijd aan. Onderstaande partijen laten zien dat het spel van Walter zeker vooruitgang boekt. Als Walter nu ook echt partijen gaat winnen (Segers verliest eigenlijk van zichzelf) ga ik echt de stormvlag heisen.

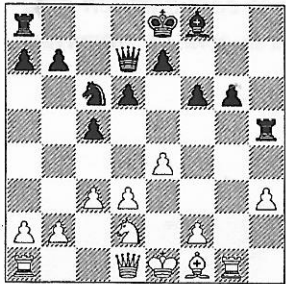

Wit: Walter Teunisse (Wie tot tien kan tellen.....)

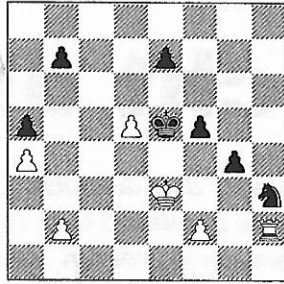
**Zwart: Albert (minivan) Segers
Maart 98 Laddercompetitie**

1. e4 c5 2. Pf3 d6 3. c3 Pf6 4. d3
Pc6 5. Lg5 Lg4 6. Lxf6 gxf6 7. h3
Dwingt de looper direct tot een
verklaring. 7. ... Lh5 8. g4 !

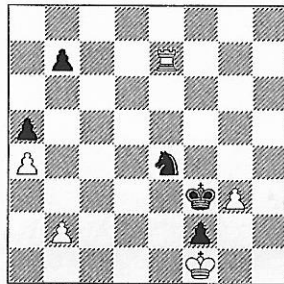
Natuurlijk de looper wordt op g6
begraven. Lxf3 was beter. 8. ... Lg6
9. Pbd2 h5 10. Ph4 Dd7 11. Pxd6
Dat is jammer, maar wit kon de
positie niet handhaven. 11. ... fxd6
12. gxh5 Txd5 13. Tg1

13. ... Txd5 Wat is dit ?? Een
diepzinning kwaliteitsoffer? 14.
Lxh3 Dxd3 15. Df3 Dxf3 16. Pxf3
Wit staat gewonnen. 16. ... Kf7 17.
0-0-0 Lh6+ 18. Kc2 Lf4 19. Tg2
Th8 20. Pg1 g5 21. Pe2 Th4 22. a3
Pe5 Albert begint zich te strekken.
23. d4 cxd4 24. cxd4 Pf3 25. Pxf4
Txf4 26. Kd3 d5 27. exd5 Txd4+
Tot het uiterste 28. Ke2 Txd1 29.
Kxd1 f5 30. Ke2 g4 31. Ke3 Kf6
32. Kf4 a5 33. a4 Kg6 34. Tg3 Kf6
35. Tg2 Pg5 36. Th2 Ph3+ 37. Ke3
Ke5

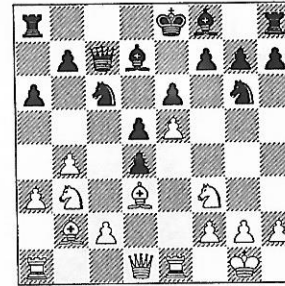
Zwart lijkt nog ver te komen. 38.
Th1 f4+ Beter is Pf4 gevolgd door
Pxd5+ 39. Ke2 f3+ 40. Ke3 Pf4 Tja
nu staat g4 los. 41. Th8 Pxd5+ 42.
Kd2 Kf4 43. Tg8 Pf6 44. Tg7 Pe4+
45. Ke1 g3 46. fxd3+ Ke3 47. Txe7
f2+ 48. Kf1 Kf3

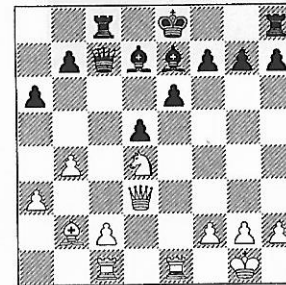
49. Txe4 Kxe4 50. Kxf2 Kf5 51.
Kf3 En zwart geeft het op.

**Wit: Albert Segers
Zwart: Walter Teunisse
Mei '98 laddercompetitie**

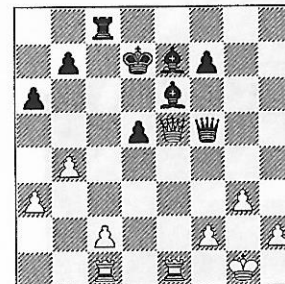
1. e4 e6 2. d4 d5 3. e5 c5 4. Pf3 Pc6
5. Ld3 Db6 6. 0-0 Ld7 7. a3 cxd4 8.
b4 a6 9. Lb2 Pge7 10. Pbd2 Pg6
11. Te1 Dc7 12. Pb3

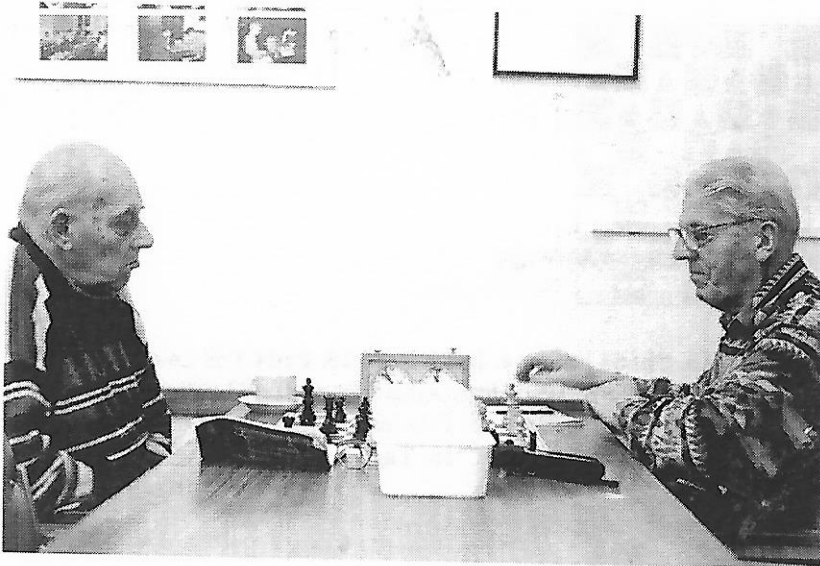
12. ... Pgxh5 13. Pbxh4 Pxd3 14. Dxd3 Pxd4 15. Pxd4 Tc8 Zo op eenvoudige
wijze heeft zwart e5 gewonnen. Heeft Albert die geofferd? (Als er geen mat in 1
dreigt moet je van van Wijgerden die C.D.'ers doseren.) Ik weet in ieder geval nu
hoe ik tegen die Segers moet spelen. 16. Tac1 Le7

17. Pxe6 Gedragen door minivan gevoelens verliest Albert elke vorm van realiteit
uit het oog en offert er lustig op los (Is Albert weer verliefd, het was tenslotte
lente) . 17. ... Lxe6 18. Lxg7 Tg8 19. Dxd7 Txd7 20. Dxd7 Df4 21. g3 Df5 22.
Dh8+ Kd7 23. De5

23. ... Txc2 24. Db8 Ld6 25. Dxb7+
Lc7 26. Txc2 Dxc2 27. Dxa6 Dd2 28. De2 Dc3 29. De3 Db2 30. Te2 Da1+ 31.
Kg2 d4 32. Td2 Ld5+ Beurt koopman. *Maurits op aanwijzingen van Walter*

'H4 geeft plezier'

De wintercompetitie begon dit jaar op 11 September 1998. Uiteraard stond ik weer te trappelen om weer eens een 'normale' (Hû!!) partij te spelen. De gehele zomer rapid partijen spelen is eigenlijk ook niet goed. Wie dacht dat ik met een eenvoudige tegenstander kon beginnen had buiten Erik Brandenburg gerekend. Deze besloot maar om Heiko Kerkmeester en ondergetekende maar direct in het diepe te gooien. Gelukkig had ik wel wit.

*(Niet dat iemand er om vraagt, maar Maurits becommentarieert even in Italic)
Ze zullen er beiden niet blij mee zijn maar er zijn veel overeenkomsten tussen de twee:*

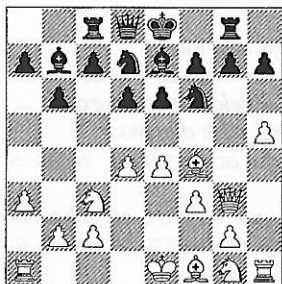
- *Spelen allebei Frans.*
- *Komen allebei daarmee slecht uit de opening (Alleen heeft er maar één dat in de gaten).*
- *Zijn zwendelaren pur sang.*
- *Willen allebei verschrikkelijk graag winnen.*
- *Ze vinden zichzelf de beste van de twee (Vinden alleen Johan & Taco misschien gelijkwaardig)*
- *Een woont in 's Gravendeel, terwijl de ander in die regio een doorzon ambieert.*
- *Positioneel geen hoogvliegers.*
- *Verbaal ingestelt, helaas slaat er maar één begrijpelijk taal uit.*
- *Ze spelen het liefst tegen elkaar, waarbij ze elkaar voortdurend complimenteren, om niet door de zinnigen van geest uitgelachen te worden.*
- *Houden allebei van glamour, alleen die kleine schaamt zich daarvoor.*
- *Beiden te typeren als bluffer, die kleine bluft op de achtergrond, zodat de mensen denken dat hij bescheiden is.*
- *Verliezen zelden omdat ze een smerige list op het einde hebben, en schromen dan niet gedurende de analyse te melden, dat ze de gehele partij al wisten dat die er aan kwam. (Cor zijn leggettje, en Heiko zijn Pak aan)*
- *Scheren zich beiden niet, alleen is dat er maar bij één te zien.*
- *Willen het liefst met elkaar, en een schaakbord, naar Sint Helena verbannen worden, maar veinzen ondertussen familiemannen te zijn.*

Overschie winterladder 1ste ronde dd
11-09-98

Wit: Cor Feelders
Zwart: Heiko Kerkmeester

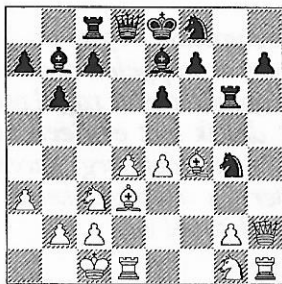
1. d4 e6 Ik vermoedde reeds dat Heiko absoluut Frans wilde spelen. **2. h4** Na h4 ontstond er enige tumult omdat er diverse personages hierom moesten lachen. Echter Heiko meldde reeds dat dit best speelbaar is voor wit.

2....b6 3. Lf4 Pf6 4. Pc3 Lb7 Nog steeds hoop zwart op een opstelling zoals bekend is in het Frans. Echter wilde ik perse geen Frans op het bord hebben. 5. a3 Le7 6. h5 d6 7. Dd3 Uiteraard is Dd3 een rare zet. Echter in combinatie met 7...Pbd7 8. Dg3 Tc8 blijkt dat zwart grote problemen heeft op zowel g7 als op c7. De dame en Loper zijn bijna onaantastbaar. 8... Tc8 verhindert zwart om in een later stadium lang te kunnen rokeren. Deze optie had Heiko open moeten houden. 9. f3 Tg8 Nu kan zwart nimmer meer rokeren. Verliest zwart een aantal tempi en komt uiteindelijk in zwaar weer. 10. e4 g5 (Moet je eens de partijen van Timman naspelen, die doet ook vaak Tg8 gevolgd door g5, volgens Ruytenberg zal je dan nooit wereldkampioen worden.) 11. hxg6 Txxg6 Nog steeds heeft zwart problemen. Het centrum staat muurvast (i.v.m. c7). Hij heeft ook nu problemen over de h-lijn.

10. ... g5 11. hxg6ep Txxg6 12. Dh2 Pf8 De zwarte stukken komen langzamerhand n de problemen. Het veld f8 is geen natuurlijk veld voor een paard. Zeker indien er niet gerokeerd is. 13. 0-0-0 d5 Zwart probeert het centrum, alwaar tevens ook zijn koning nog bevindt, open te breken. Uiteraard heeft wit hiermee

geen problemen. 14. Ld3 dxe4 Zet een valletje. Echter hierdoor onttrekt zwart een verdedigd stuk aan de verdediging. 15. fxe4 Pgg4

16. Dh5 Pf2 17. Pf3 Pxd1 18. Txd1 Txxg2 Hier laat zwart zijn reeds precaire verdediging totaal in de steek. 19. d5 exd5 Opengooien dat centrum 20. exd5 a6 Stelling is reeds hopeloos. 21. Te1 Pgg6 22. Dxxh7 Tg4 Tg4 is gelijk aan capitulatie. Waarschijnlijk wits volgende zet totaal over het hoofd gezien vanwege de vele dreigingen. 23. Dg8+ Opgegeven. Verlies is onafwendbaar. Volgens mij, echter heeft Heiko dit later tegengesproken, heeft hij verloren omdat hij absoluut Frans wilde spelen. Hij wachtte te lang om iets anders op het bord te krijgen en toen Tc8 gevolgd door Tg8 werd gespeeld stond hij in hogere zin verloren. Later gaf hij als reden op dat hij of zeer snel wilde winnen of heel snel wilde verliezen, als hij maar vroeg klaar was en een leuke pot had gespeeld. Bedankt.....

Cor Feelders

Geloof me de man is diep gelukkig met deze pot. De kritiek, bijvoorbeeld: stond hij in hogere zin verloren is ook altijd op zichzelf van toepassing. Dit is pure zelfverafgoding.

'Brabantse schaaknachten'

Toen ik zo'n drie jaar geleden verhuisde van Eindhoven naar Rotterdam zocht ik enige afleiding in de avonduren. Nu deed ik aan basketbal en schaken dus het leek me een logische stap om hier lid van een vereniging te worden. Ik schaakte al zo ongeveer mijn hele leven in de 2° klasse NBSB (Brabantse RSB) bij een vereniging met de mooie naam "de Toren" in Leende en Basketbalde bij B.C. Heeze in de 4° klasse Rayon Zuid. Omdat ik daarom hoopte bij een schaakvereniging in Rotterdam nog een klein beetje serieus genomen te worden, iets wat bij een Basketbalvereniging zéker nooit zou lukken, ben ik uiteindelijk bij S.G. Overschie binnen gerold, en mag hier dit jaar zelfs op het 7° bord in het 1° meespelen. Omdat in tegenstelling tot de RSB alle NBSB-wedstrijden ook op zaterdag worden gespeeld, tegelijkertijd met de KNSB-wedstrijden, moet ik dit jaar helaas voor het eerst sinds zo'n 18 jaar verstek laten gaan bij de wedstrijden van het 1° van De Toren. De Toren is een kleine dorpsvereniging in Leende, een plaats ten zuiden van Eindhoven met zo'n vierduizend inwoners, met een ledental dat al jaren ergens schommelt tussen 20 en 30. Midden jaren '80 in de tijd dat Timman zich via een interzone toernooi had geplaatst voor de kandidatenmatches voor het wereldkampioenschap en Hans Böhm dagelijks in het NOS journaal verslag deed van de matches Timman-Kasparov en Timman-Joesoepov beleefde De Toren een flinke opleving wat betreft ledenaantal. Personen die je anders alleen in het weekend in de plaatselijke kroeg annex disco "de Kobbus" trof kwam je nu plotseling achter het schaakbord tegen bij De Toren. Een wezenlijke versterking voor de club waren deze tijdelijke leden echter niet. Ook het plezier dat ik eraan beleefde om deze lieden hardhandig van het bord te schoppen was volstrekt niet voldoende compensatie voor mijn gevoelens in het weekend. In de disco bleken deze gasten namelijk telkens toch handiger dan ik, waardoor de leuke meisjes van "De Kobbus" altijd aan mij voorbij zijn gegaan. De sfeer op de clubavonden van De Toren is heel goed vergelijkbaar met die bij S.G.O. Ook De Toren heeft een eigen speelzaal die gelegen is op de zolder van een voormalig schoolgebouw waarin ook de plaatselijke bibliotheek gehuisvest is. Het clublokaal heeft een eigen bar die op clubavonden tot en met het laatst aanwezige lid geopend blijft. Naast De Toren wordt de zolder van de voormalige Mariaschool ook bewoond door de plaatselijke toneelvereniging KNAL. Nu moet u zich van zo'n dorpsstoneelvereniging niet al te veel voorstellen, doorgaans probeert zo'n vereniging wat komische stukken op te voeren, meestal overladen met hoeren en geestelijken en waarvan het niveau van de dialogen ondergeschikt lijkt te zijn aan het volume ervan. Desondanks is het gewoonlijk geen enkel probleem dat beide verenigingen hun clublokaal op dezelfde zolder hebben, De Toren heeft zijn clubavond op dinsdag en KNAL resideert op donderdagavond. Echter een aantal malen per jaar, wanneer KNAL voor een belangrijke première

staat, wordt de frequentie van de repetities opgevoerd en oefenen zij ook op dinsdagavond, dus tegelijkertijd met de interne competitie van De Toren. Beide lokalen worden slechts door een dunne gipskartonnen wand gescheiden en dit levert dan zo nu en dan enige geluidsoverlast op die voor wat irritatie zorgt. Als dat enige weken achtereen duurt lopen dergelijk irritaties geleidelijk op en kunnen dan tenslotte tot een uitbarsting komen. Dit was dus precies wat er op een avond gebeurde. Rond een uur of elf, toen wij van De Toren op het heetst van onze strijd achter de borden waren beland, stond plotseling een viertal rood en blauw aangelopen assepoesters en kabouters van de toneelvereniging in ons clublokaal met het verzoek 'of wij toch alsjeblieft wat rustiger konden schaken, omdat zij zich, week in week gestoord door het kabaal van hun buurman, onmogelijk op hun teksten konden concentreren'. Wij hebben nog lang om KNAL kunnen lachen. Zoals iedere vereniging heeft De Toren zijn markante leden. Eén ervan is Henry R. een handelaar die allerlei louche transacties uitvoert door vrachtwagens door heel Europa heen en weer te sturen, waarbij dan de waarde van de lading per grensoverschrijding toeneemt. U kunt zich allemaal wel zo'n beetje het type persoon voorstellen. Goede vriend van Henry R. is Wim A. Traditioneel op de laatste clubavond van het jaar organiseren Henry R. en Wim A. bij De Toren de zogenaamde dolle avond. Hierbij worden dan allerlei onzinnige varianten op het schaakspel gespeeld, verlevendigd met andere activiteiten. Enige jaren geleden had Wim A. het lumineuze idee gekregen om op deze avond olieballen te bakken. Daarvoor had hij zijn kampeerkooktoestel meegenomen en op een grote tafel centraal in het clublokaal geplaatst waarop dan in een grote pan de ballen werden bruinebakken. De eerste olieballen werden zeker wel met enthousiasme ontvangen zodat Wim A. er ook steeds meer plezier in kreeg. Totdat plotseling het halve brandweercorps van Leende in volledige uitrusting de trap naar onze zolder opgestormd kwam. Eénmaal binnen konden zij geen andere donkere rookwolken ontwaren dan die van de dampende bolknak van onze schaaknestor, waarop de commandant ons enigszins ongemakkelijk naar de lokatie van de brand vroeg. Wat had dit nu te maken met die olieballen van Wim A.? Deze Philipsmedewerker had het gepresteerd om zijn kampeerkookuitrusting precies op te stellen onder de aan het plafond bevestigde brandmelder, waarvan het alarm in verband met de in het gebouw aanwezige bibliotheek was doorgeschakeld naar het politiebureau in Leende. Naast de op een koude Decemberavond voor Jan L. uitgerukte spuitgasten van de vrijwillige brandweer was ook onze penningmeester niet vrolijk meer toen hij de gepeperde rekening van de gemeente Leende binnen kreeg voor de afloop van dit oudejaarsfestijn. Toppunt van vermaak bij De Toren vormt ook de jaarlijkse algemene ledenvergadering. Naast het traditionele ellenlange geruzie over het te volgen systeem bij de interne competitie komt ook ieder jaar het onderwerp van de belabberde financiële toestand van de vereniging ter sprake, en daarmee de bezuinigingen die dit vereist. In dit verband is de constructief bedoelde uitspraak

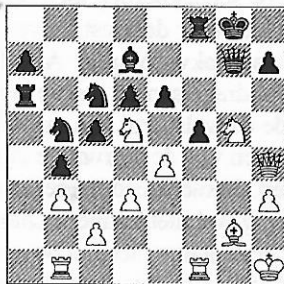
van een wat oudere schaker, gedaan op zo'n gedenkwaardige vergadering, "maar we kunnen de schaakborden toch door een mannelijk lid laten schoonhouden!" me altijd helder voor de geest blijven staan. Tot zover wat gebeurtenissen bij mijn andere schaakvereniging. Als afsluiting wil ik graag nog een schaak-technische bijdrage aan dit mooie blad leveren, waarbij ik zat te denken aan een fascinerende aanvalspartij van mijzelf, of een heroïsch verdediging die na uren langs de randen van de afgrond te zijn gegaan toch nog een half of zelfs een vol punt oplevert. Immers, een interessante nederlaag om te laten zien hoe goed Quist en Ruytenberg wel niet kunnen schaken lijkt me weinig zinvol. Van de eerste soort komt er zo gauw niet één boven borrelen, maar van de tweede heb ik er bij S.G.O. wel één gespeeld, nl. tegen Hans Brobbel in de 1e ronde van de beker. In die partij heeft Hans ongeveer 40 zetten lang gewonnen gestaan. Onder de bij iedereen bekende druk van "ik ga winnen" wist hij echter tot verbazing van de omstanders en steeds duidelijkere wanhoop van hemzelf telkens de aanwezige geforceerde winstzetten net niet te vinden. Bij de uiteindelijke pionnenrace kwam hij logischerwijze dan ook precies één tempo tekort. Ik wil Hans hier echter deze voor hem ongetwijfeld nare herinnering besparen. Ik heb daarom tenslotte toch maar gekozen voor wat tot op heden mijn hoogtepunt is bij S.G.O., mijn overwinning op Erik Brandenburg in de meerkamp van dit jaar, waarbij Erik overigens zelf de broodnodige hulp bood. Tijdens het toernooi in Antwerpen waar Erik en ik afgelopen zomer aan deelnamen - een uitgebreid verslag van de mooie prestaties van Erik is in een vorig nummer van Overschie Schaakt al verschenen - wilde Erik met mij wel een weddenschap aangaan voor een in het land van oorsprong persoonlijk te gaan halen Limburgse vlaai. Na een hoeveelheid Bollekes van de zijde van Erik waarvoor ik waarschijnlijk aan twee avonden nog niet genoeg heb (was deze, voor mij onverwachte, donkere zijde van Erik bij anderen al wel bekend?), durfde Erik te stellen dat hij in de lopende meerkamp met tenminste 4 punten voorsprong op mij zou eindigen. Na onderstaande partij staat hij er nog anderhalf achter.

Wit: Karel Looijmans - Erik Zwart: Brandenburg (MK ronde 3)
 1. e2-e4 c7-c5 2. Pb1-c3 Pb8-c6 3. g2-g3 g7-g6 4. Lf1-g2 Lf8-g7 5. d2-d3 Pg8-f6 6. f2-f4 d7-d6 7. Pg1-f3 0-0 8. 0-0 Ta8-b8 9. h2-h3 Lc8-d7
 Tot hier niets bijzonders. Erik kiest er in deze stelling altijd voor om zijn paard naar f6 te ontwikkelen. Vaker speelt zwart e6, Pe7 en later f5 om f4-f5 van wit tegen te gaan, maar

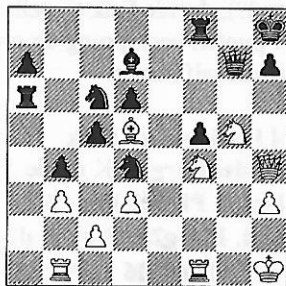
volgens Erik is dit allemaal slechts een kwestie van smaak. 10. Lc1-e3 b7-b5 11. Dd1-d2 b5-b4 12. Pc3-e2 Dd8-a5 13. b2-b3 Dit ziet er nogal achterlijk uit. Een bekend idee van o.m. Spassky en Kasparov is om zwart op de damevleugel een pion te gunnen en vervolgens zelf als een gek op de koningsvleugel te gaan aanvallen. Ik denk dat dit een goed plan is, alleen zal blijken dat de hier gekozen uitvoering niet de geijkte

weg vormt. **13. ... Pf6-e8 14. Ta1-c1 Da5xa2** Erik gaat er natuurlijk op in. **15. f4-f5 Pe8-c7 16. Le3-h6 Da2-b2 17. Tc1-b1** Gebaseerd op een rekenfout. Ron Heusdens merkte hier in het voorbijgaan even terloops op dat zwarts dame daar toch wel erg makkelijk gevangen kan worden. Natuurlijk!, ik zag het nu ook en voelde de adrenaline al stijgen, "ik ga Erik's dame vangen!". **17. ... Dg5** en **18. Lg5**, kassa. Nou weet ik al twintig jaar dat spelers van het niveau van Erik Brandenburg hun dames helemaal niet laten vangen maar ik tuin er iedere keer weer in. **17. ... Lg7xh6** Welke aap ziet dit nou toch niet? **18. Dd2xb6 Db2-g7 19. Dh6-h4** Van die vernietigende aanval komt nu ook niet veel meer terecht. **Pc7-b5 20. g3-g4 Tb8-b6 21. Pe2-f4 Tb6-a6 22. Pf4-d5 f7-f6** Het vervelende van Erik is dat je telkens denkt dat je een dreiging hebt, en dan doet hij weer achteloos een simpel zetje en er blijkt helemaal geen dreiging te bestaan. Om nog een beetje illusie van aanval te behouden speel ik hier **23. g4-g5** maar na simpel **23. ... f6xg5 24. Pf3xg5 g6xf5 25. Kg1-h1** staat zwart gewonnen. Hij kan nu eenvoudig met **25. ... h6** en **26. ... e6** beide witte paarden terugdrijven en alle gevaar is geweken. Erik ziet dit ook wel, maar hij is nu even te achteloos in het uitkiezen van z'n simpele zetjes; je

kunt ze namelijk niet zomaar even verwisselen: **25. ... e7-e6?**

20. e4xf5! Het witte paard kan niet genomen worden wegens **26. ... exd5 27. f6 Dg6 28. Lxd5+ Kh8 29. Le4** en alles is over en uit. **26. ... e6xf5 27. Pd5-f4 Pb5-d4 27..Pc3** is hier beter, hoewel wit dan ook in de aanval wint na **28. Tg1** b.v. **28....Pe5 29. Ld5+**, en nu **29. ... Kh8 30. Pf7+ Dxf7 31. Lxf7 Lc6+ 32. Tg2 Lxg2+ 33. Kxg2 Txf7 34. Dd8+ Kg7 35. Pe6+ Kg6 36. Dg6** mat, of **29...Pxd5 30. Pge6 Pg6 31. Pxg6 hxg6 32.Pxg7 Kxg7 33. Dg5** en wit moet met zijn mater-iële overwicht kunnen winnen. **28. Lg2-d5+ Kg8-h8**

29. Pg5xh7! Zwart geeft op aangezien **29. .Dxh7 0.Pg6+Kg7 31. Dxh7+Kxh732.Pxf8+** en **33. Pxd7** wit een volle toren oplevert.

Karel Looijmans

